

Povodom odlaska u mirovinu i 70 - godišnjice života

**prof. dr. sc. Andrija Boris Bognar,
akademik**

2007. po mnogočemu, posebna je godina u životu profesora Andrije Bognara. Ove se godine zaokružuju brojke i različiti životni ciklusi: 70 godina života, 50 godina od ulaska na Marulićev trg 19, 50 godina učenja i rada u geografiji i geomorfologiji, 32 godine rada na Geografskom odsjeku, ovo je godina nagrada za životno djelo i godina odlaska u mirovinu.

Geograf i geomorfolog Andrija Boris Bognar rođen je 09. 03. 1937. u Zdencima kod Orahovice u Slavoniji. Gimnaziju je pohađao u Požegi, gdje je i maturirao 1957. godine. Diplomirao je geografiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, gdje je magistrirao (1974.) i doktorirao (1982.) s disertacijom „Baranja – geomorfološka studija“. Bio je planer u Urbanističkom institutu SR Hrvatske (1963.-1964.), gimnazijski profesor u Belom Manastiru (1965.-1968.) te asistent na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu (1968.-1975.). Od 1975. godine znanstveni je asistent za geomorfologiju na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu, gdje je 1983. godine izabran za docenta, 1986 za višeg znanstvenog suradnika, 1989. za izvanrednog profesora, 1991. za redovitog profesora a 1999. godine za redovitog profesora u trajnom zvanju.

U svibnju 1998. postao je vanjski član Mađarske Akademije Znanosti u razredu Geoznanosti. Počasni je član Mađarskog geografskog društva od 1987. Godine 1977. primio je nagradu lesne komisije (INQUA – International Union for Quaternary research) a 2004. godine dobio je nagradu Kemeny Zsigmond „A pro renovanda cultura Hungariae“

za životno djelo (za znanstvenu i nastavnu djelatnost). Godine 2006. dobio je priznanje Fakultetskog vijeća PMF-a za iznimno zalaganje i osobit doprinos u razvoju djelatnosti Fakulteta. Iste godine dobiva i medalju-nagradu Mađarskog geografskog društva za brojne objavljene radove koji su obogačili geografsku literaturu i srođne znanstvene discipline te za materijale skupljene na brojnim međunarodnim ekspedicijama i studijskim putovanjima.

U znak priznanja za ukupni znanstveno-istraživački i nastavni rad kojim je dao značajan doprinos promicanju geografije u Hrvatskoj, Hrvatsko geografsko društvo Zadar, dodjeljuje mu nagradu Federik Grisogono, u ožujku ove godine.

Više puta bio je pročelnik Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu, zatim, predstojnik Zavoda za geografiju i prostorno uređenje te Zavoda za fizičku geografiju Geografskog odsjeka PMF-a. Predavao je i razvio brojne kolegije: Geomorfologiju, Aplikativnu geomorfologiju i geomorfološko kartiranje, Geoekologiju i Geoznanstvene osnove zaštite okoliša. Kao gost – profesor predavao je u Mađarskoj, Sloveniji, BiH i SAD.

Tijekom svojih dugogodišnjih istraživanja u okviru geomorfologije, kvartarne geologije, geoekologije, zaštite okoliša, političke geografije, demogeografije i regionalne geografije objavio je preko 250 znanstvenih i stručnih radova u domaćim i stranim časopisima, knjigama, monografijama i

foto: I. Zagoda

foto: I. Zagoda

ostalim publikacijama.

Od posebne važnosti su rezultati koje je prof. Bognar postigao u okviru egzogene geomorfologije. To se prvenstveno odnosi na tumačenje nastanka i evolucije padina (tipovi klizišta, predgorske stepenice), pitanja iz područja fluvijalnog i fluviomocvarnog reljefa (nastanak i evolucija riječnih terasa, naplavnih ravnih i riječnih korita, nastanak i evolucija Kopačkog rita), zatim pitanja tragova pleistocenske glacijacije Sjevernog i Srednjeg Velebita, gorskog masiva Risnjaka te na rezultate istraživanja specifičnog pseudokrškog-sufozijskog reljefa na Baranjskoj, Đakovačkoj i Vukovarskoj lesnoj zaravni. Posebno treba naglasiti važnost njegovih radova posvećenih istraživanju rasprostranjenja nastanka i evolucije lesa Panonskog i Jadranskog bazena te njihovu međunarodnu prepoznatljivost. Naime, profesor Bognar je član lesne komisije International Union for Quaternary research – INQUA kao i član International association of geomorphologists.

Također, intenzivno radi na strukturno-geomorfološkoj problematiki Dinarida i Panonskog bazena. Izradio je i brojne geomorfološke karte u različitim mjerilima. To su prve geomorfološke karte u nas izrađene suvremenim metodama i prema međunarodnim kriterijima.

Profesor Bognar začetnik je i primijenjenih geomorfoloških istraživanja u Hrvatskoj. Spoznavši da je jedna od pretpostavki daljnog razvoja geomorfologije povezanost znanosti i prakse, zajedno sa svojim suradnicima, razvio je niz novih metoda u okviru primijenjenih geomorfoloških istraživanja i geoekološke evaluacije reljefa za potrebe prostornog planiranja, građevinarstva, turizma, smještaja i zbrinjavanja otpada, zaštite okoliša i obrane zemlje.

Već je 22 godine voditelj državnog projekta *Geomorfološko kartiranje Republike Hrvatske*, a radio je i na nekoliko međunarodnih projekata iz područja geomorfologije i kvartarne geologije. Sudjelovao je na brojnim skupovima i ekspedicijama, na svim kontinentima našeg planeta.

Kao što je geomorfologija terenska struka tako je i profesor Bognar čovjek terena. Stoga Vam želim, poštovani profesore, još mnogo godina rada i terenskih istraživanja. Jer, uvjereni sam da će Vam ovaj novi početak krasiti radost življenja, svjesna da nećete mirovati u mirovini. Zato, ne dijelimo danas tugu rastanka, dijelimo radost susreta, dijelimo nadu i želje za Vaše dobro zdravlje i još mnogo godina našeg druženja.

I na kraju HVALA! Hvala Vam za sve, za svu ljubav i dobrotu, za mudrost i strpljivost. Vaše će brazde, poput onih slavonskih, podariti bremenite plodove, a vaša baština, Vaš trag, ljudski, stručni i znanstveni mnogima biti putokaz.

Sanja Faivre

foto: I. Zagoda

07. 06.2007. PREDAVANJE NA TERASI HOTELA U KOMIŽI:
GEOMORFOLOŠKA OBILJEŽJA OTOKA VISA I PALAGRUŠKOG PRAGA

